

Módontva a Cif. 1/75. Ut-val.

BM INFORMÁCIÓFELDOLGOZÓ ÉS
FELÜGYELETI CSOPORTFŐNÖKSÉG

65-6-1/74.

Szigoruan titkos!

1 sz. pld.

A BM Információfeldolgozó és Felügyeleti Csoportfőnök

01/974.
.....számu

U T A S I T Á S A
Budapest, 1974. III. hó 18. nap

Az Egységes Gépi Prioráló Rendszer /a továbbiakban: EGPR/
adatátviteli berendezésein továbbított állam és szolgál-
ti titok rejtjelzéssel történő védelmére a Belügyminiszter
elvtárs 008/1973. számu utasítása alapján az Országos Rejt-
jelközpont /a továbbiakban: OR/ vezetőjével egyetértésben
kiadom az alábbi

u t a s i t á s t :

I.

Rejtjelzési kötelezettség

1/ A 14/1971. /IV. 15./ Korm. sz. rendelet alapján az EGPR
adatátviteli munkafolyamatában a "D", "F", "I" jelü nyil-

vántartásokra vonatkozó lekérdezési és választételek államtitkot, a továbbiakban a nyilvántartásokra vonatkozóak szolgálati titkot képeznek.

- 2/ Az EGPR adatátviteli munkafolyamatában jelentkező lekérdezéseket és választételeket - akár a BM vagy postai hálózat felhasználásával kerülnek továbbításra - rejtjelles összeköttetések felhasználásával kell továbbítani.

II.

Szervezeti kérdések

- 3/ Az EGPR adatátviteli rendszerében végzett rejtjelző munka megszervezésére, szakirányítására és szakellenőrzésére a 08/1973. sz. miniszteri parancs II. 3. pontja alapján Központi Rejtjelző Szervet /a továbbiakban: KRSZ/ hozok létre, a Gépi Adatfeldolgozó Osztály /a továbbiakban: GAO/ keretein belül.
- 4/ A KRSZ vezetője a GAO vezetője, aki a rejtjelző munka megszervezését, szakirányítását és szakellenőrzését személyesen, illetve a GAO Adatfeldolgozó Alosztály vezetőjén, mint a KRSZ vezető helyettesén keresztül végzi.
Ez a feladat másra át nem ruházható.

A KRSZ vezető helyettese közvetlenül irányítja a rejtjelzési előadó munkáját. A rejtjelzési előadói feladatok ellátásával - eredeti feladatai meghagyása mellett - az Adatfeldolgozó Osztály egy hivatásos állományú főtechnikusát kell megbizni.

5/ A KRSZ vezetője - rejtjelzéssel kapcsolatos kérdésekben - az OR-rel közvetlenül, más BM szerveknél működő KRSZ-ekkel pedig kapcsolatszervezési kérdésekben az OR-en keresztül tart kapcsolatot.

6/ A KRSZ rejtjeles kapcsolatai:

a/ Együttműködő kapcsolatok mindazok az adatátviteli végpontok, amelyek valamelyik BM szerv KRSZ-ének keretén belül, illetve annak alárendeltségében tevékenykednek. Ezen viszonylatokban az EGPR KRSZ-ének szakellenőrző funkciói nincsenek.

A kapcsolattartás szervezését, eszközét és szabályait, - mint kapcsolatkezdeményező szerv - a GAO határozza meg.

b/ Rejtjelző szervek /a továbbiakban: RSZ/ minden egyéb helyen működő adatátviteli alközpont és végpont, ahol rejtjelző gépet telepítettek. Ezeken a helyeken a KRSZ mind a szervezés, mind a szakirányítás és szakellenőrzés feladatait ellátja.

7/ A Belügyminiszter elvtárs 08/1973. számú utasítása alapján a KRSZ-vezető feladatai:

a/ A jóváhagyott EGPR adatátviteli rendszer, valamint a rejtjelző eszközök felhasználására és biztonságára vonatkozó OR előírások alapján a rejtjeles összeköttetések megszervezése, valamint szakirányítása.

b/ A rendszerbe tartozó RSZ-ek szakellenőrzése.

c/ A rendszerbe tartozó RSZ-ek rejtjelző munkájára vonatkozó helyi biztonság követelményeinek kidolgozása.

d/ A rendszerbe tartozó alközpontok ellátása:

- a rejtjelző munkát szabályozó "Munkahelyi utasítás"-sal,

- rejtjelző és átkulcsoló eszközökkel.

e/ A KRSZ-nél, valamint a hatásköréhez tartozó további alközpontoknál telepített rejtjelző berendezések üzemkész állapotban való tartása, illetve tartatása.

f/ Biztosítja az EGPR-ben dolgozó rejtjelző kiképzését és továbbképzését a rejtjelző eszközök használatára, őrzésére, biztonsági szabályok ismeretére.

8/ Az RSZ-ekkel rendelkező szervek vezetőjének feladatai:

a/ Meghatározni az RSZ szervezeti helyét.

- b/ Megteremteni a rejtjelzés előírt biztonsági feltételeit.
- c/ Biztosítani, hogy a rejtjelző eszközöket, rejtjelzési módszereket a lehető legkevesebben ismerhessék meg, csak azok, akiknek a szolgálati, vagy hivatali köteleik ellátásához ez feltétlenül szükséges, és akik erre a megfelelő engedéllyel rendelkeznek.

III.

Személyi kérdések

- 9/ Rejtjelző munkakörrel csak politikailag és erkölcsileg feddhetetlen, személyi adottságaik alapján alkalmas személyek bizhatók meg.
- A feddhetetlenség elbírálásánál a BM Személyzeti Munka Rendje 2. sz. melléklet 3. pontját kell figyelembe venni.
- 10/ Rejtjelző munkát csak azok a személyek végezhetnek, akik:
- rendelkeznek Betekintési engedéllyel,
  - aláírták a Titoktartási nyilatkozatot,
  - elsajátították a rejtjelző munkát és annak alapján Működési engedélyt kaptak.

11/ A Betekintési engedélyeket

- a GAO viszonylatában az Információfeldolgozó és Felügyeleti Csoportfőnök,
- az RSZ-ek viszonylatában az illetékes csoportfőnök, megyei RFK vezetője és önálló osztályvezetők,
- az illetékes KRSZ Rejtjelző utasításában rögzített vezetők - az együttműködő kapcsolatok viszonylatában - adják ki, a bizalmas munkakörökre vonatkozó utasításban előírt feltételek megléte alapján.

12/ A rejtjelző munkára való betanítás a KRSZ kiképzési terve alapján, illetve annak engedélyével történhet meg. A Működési engedélyt a KRSZ vezetője adja ki.

13/ A rejtjelző gépek javítását, karbantartását végző személyeknek Betekintési engedéllyel, Javításra jogosító engedéllyel és Titoktartási nyilatkozattal kell rendelkezniük.

a/ A Gépi Adatfeldolgozó Osztály KRSZ hatáskörébe tartozó berendezések javítására jogosító engedélyt a KRSZ vezetője adja.

b/ Az EGPR adatátviteli rendszerében üzemelő további berendezések javítását, karbantartását végző személyek engedéllyel történő ellátását és az ezzel kapcsolatos egyéb feladatokat - hatáskörében - a BM I/III. Csoportfőnök szabályozza.

14/ Az RSZ-ek és a KRSZ a Betekintési- és Működési engedéllyel rendelkezőkről kötelesek nyilvántartást vezetni.

- A Betekintési engedéllyel rendelkező személyekben bekövetkező változásokat az RSZ-ek azonnal jelentik a KRSZ-nek.
- A Betekintési- és Működési engedéllyel rendelkező személyekben bekövetkezett változásokat a KRSZ minden év január 31-ig OR-nek jelenti.

15/ Betekintési engedély nélkül jogosultak az EGPR adatátviteli rendszerében telepített rejtjelző berendezések és egyéb eszközök megismerésére

- a KRSZ és az RSZ-ek szervezetszerű előljárói,
- a KRSZ vezetője,
- az együttműködő kapcsolatokban az illetékes KRSZ Rejtjelző utasításában rögzített előljárók.

16/ Az RSZ-ek viszonylatában a rejtjelzők munkaköri változása esetén a kiadott rejtjelző eszközöket és okmányokat rovincsolni kell és erről jegyzőkönyvet kell felvenni. A rovincsolást az EGPR KRSZ utasításának megfelelően kell végrehajtani és csak rejtjelző beosztású személy végezheti.

IV.

Rejtjelző eszközök

17/ Rejtjelző eszköz minden olyan technikai és egyéb eszköz vagy segédlet, amelynek alkalmazásával összefüggő, értelmes szöveg úgy alakítható át, hogy azt a használt eszköz és kulcs birtoklása nélkül senki ne érthesse meg.

18/ Rejtjelző eszközöknek tekintendő:

- átkulcsoló eszközök és kulcsok,
- rejtjelző gépek,
- titkosító berendezések,
- minden olyan egyéb eszköz, berendezés, amelyet az OR rejtjelző eszköznek minősít.

19/ A rejtjelző eszközökkel azonos elbírálás alá esnek:

- a/ Rejtjelzőgépek és titkosító berendezések speciális tartozékai.
- b/ A rejtjelző módszerekről, gépekről és titkosító berendezésekről, valamint azok speciális tartozékáról készült tervek, leírások stb.
- c/ A rejtjelző eszközök leírásai és használati utasításai.
- d/ A Rejtjelzési utasítás és a rejtjelző szervek felépítésének, működésének rendje.

e/ A rejtjelzéssel kapcsolatos levelezések, jelentések, feljegyzések, jegyzőkönyvek.

- 20/ A rejtjelző eszközök és rejtjelzési módszerek a 14/1971. /IV. 15./ Korm. számú rendelet értelmében államtitkot képeznek.
- 21/ A rejtjelző eszközöket, gépeket és speciális tartozékait a KRSZ csak az OR-en keresztül, vagy annak engedélyével szerezheti be.
A rejtjelző eszközök az OR felé elszámolás tárgyát képezik.
- 22/ Az adatátviteli rendszerben üzemelő rejtjelző berendezéseken változást eszközölni csak az OR előzetes engedélyével szabad.
- 23/ A rejtjelző eszközöket használati utasítással együtt kell kiadni, amelyben pontosan meg kell határozni a felhasználás technikai és biztonsági előírásait.
- 24/ Az EGPR adatátviteli alközpontjait az EGPR KRSZ látja el rejtjelző berendezéssel és átkulcsoló eszközzel.
- 25/ A KRSZ éves rejtjelző eszköz és kulcsigényét a KRSZ vezetője a tárgyévet megelőző év június 30-ig terjessze fel az OR-nek.

26/ Az EGPR adatátviteli rendszerében üzemeltetett rejtjelző gépek karbantartása, javítása - a BM Információfeldolgozó és Felügyeleti Csoportfőnök és a BM I/III. Csoportfőnök megállapodásában meghatározottak szerint - egyrészt a KRSZ, másrészt az I/III. Csoportfőnökség hatáskörébe tartozik.

V.

Általános biztonsági előírások a rejtjelző szervek elhelyezésére, őrzésére

27/ A rejtjelző szervet biztonsági felszerelésekkel ellátott, elkülönített helyiségben kell elhelyezni, ahová, amennyiben ott munka folyik, vagy a rejtjelző eszközök nincsenek elzárva, oda beosztottakon kívül csak irányítási és ellenőrzési joggal rendelkezők léphetnek be.

28/ A rejtjelző gépek üzemeltetését, tárolását, javítását úgy kell biztosítani, hogy azokhoz illetéktelen személyek ne férjenek hozzá.

- Az illetékesek körét a szerv vezetője úgy határozza meg, hogy az - a munka biztosítása mellett - lehetőleg kisebb legyen. A rejtjeles táviratok feldolgozása /rejtjelzés, megoldás/ alkalmával biztosítani kell, hogy a helyiségben a konspirációs szabályoknak megfelelően csak a rejtjelzők, illetve előljáróik tartózkodjanak.

- A helyiséget, - ahol a rejtjelző gépeket üzemeltetik, őrzik -, biztonsági zárral zárhatóvá kell tenni, s munkaidő után a helyiséget le kell zárni.
- Az átkulcsoló eszközöket - gammatekercecseket - és a munkával kapcsolatos okmányokat és írásos anyagokat lemezszekrényben kell őrizni. Biztosítani kell, hogy a gammatekercecsekhez csak Működési engedéllyel rendelkező személyek férhessenek hozzá.

29/ Rejtjelző eszközöket csak olyan RSZ részére szabad kiadni, ahol őrzési előírások biztosítva vannak. Ennek meglétéről jegyzőkönyvet kell felvenni.

30/ A rejtjelző helyiségeket a beosztottak távollétében csak az RSZ szervezetszerű előljáróinak parancsára, illetve engedélyével szabad felnyitni. A lemezszekrény felnyitását csak az eszközökbe való betekintésre jogosultak végezhetik. Mindkét esetben a felnyitásról jegyzőkönyvet kell felvenni.

31/ Az együttműködő kapcsolatokban üzemelő végpontok biztonsági előírásaira az illetékes KRSZ rejtjelző utasításában foglaltak az irányadók.

VI.

A rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok kezelése, ügyvitele

32/ A rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok kezelésére,

ügyvitelére a 14/1971. /IV. 15./ Korm. számú rendelet, illetve annak alapján készített Ügyviteli Szabályzat az irányadó a következő eltérésekkel:

- a/ Rejttjelző szervek önálló ügyvitelt vezetnek.
- b/ A rejttjelző eszközöket és a velük azonos elbírálás alá eső okmányokat a rejttjelző szolgálatnál kell nyilvántartani és őrizni.
- c/ A rejttjelző eszközök, rejttjelzéssel kapcsolatos iratok, okmányok iktató és nyilvántartó számát megkülönböztető jelzéssel /R betűvel/ kell ellátni.

33/ A rejttjelzéssel kapcsolatos nyilvántartás, ügyvitel szabályait, a lekérdezések és választételek feldolgozásának és továbbításának rendjét a Munkahelyi utasításban kell rögzíteni.

34/ Rejttjelző eszközöket csak az államtitkokra vonatkozó előírások, rendszabályok betartásával szabad szállítani.

VII.

A rejttjelző munka ellenőrzése

35/ Az EGPR adatátviteli rendszer rejttjelzési munkavégzését - az adott szerv vezetőjének előzetes értesítése mellett -

az OR Megbízó levéllel rendelkező beosztottja ellenőrizheti, vizsgálatot folytathat.

- 36/ A KRSZ vezetője utasítására Betekintési engedéllyel és általa kiállított Megbízó levéllel rendelkező személy jogosult ellenőrizni az RSZ rejtjelző munkáját. Az ellenőrzésről feljegyzést vagy jegyzőkönyvet, vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyet tájékoztatás és intézkedés végett az ellenőrzött RSZ vezetőjének kell megküldeni. A tett intézkedésről a szerv vezetője 30 napon belül tájékoztatja a KRSZ vezetőjét.

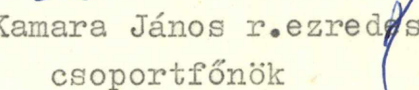
- 37/ A rejtjelzés szabályainak megsértését,

- lekérdező vagy választételek nyílt adását,
- átkulcsoló eszköz kétszeri felhasználását,
- rejtjeleszközök elvesztését vagy illetéktelen kezekbe való jutását vagy alapos gyanuját,
- lekérdező vagy választételek illetéktelen kezekbe történő továbbítását,

rendkívüli eseményként kell kezelni és azonnal jelenteni kell a szerv előljárójának és a KRSZ vezetőjének. A KRSZ vezetője hatáskörében dönt - az eset jellegétől függően - a vizsgálat megindításáról vagy közvetlen fegyelmi felelősségre vonás alkalmazásáról. A KRSZ vezetője rendkívüli esetről egyidejűleg az OR vezetőjét tájékoztatja.

- 38/ A KRSZ vezetője 1974. április 1-ig készítse el az EGPR adatátviteli rendszerben üzemelő rejtjelző végpontok Munkahelyi utasítását.
- 39/ Az utasításban nem szabályozott egyéb rejtjelzéssel kapcsolatos kérdésekben a KRSZ vezetője az OR-rel egyetértésben jogosult állásfoglalásra.
- 40/ A KRSZ évenként vizsgálja meg és értékeli az EGPR adatátviteli rendszere rejtjelzéssel összefüggő tevékenységét és tapasztalatait minden év január 31-ig az OR-nek küldje meg.
- 41/ Jelen utasításom 1974. március 15-én lép hatályba.

B u d a p e s t, 1974. március "18".

Dr. Kamara János r.ezredes
csoportfőnök

Készült: 3 példányban
/3x14 + 3x1 lap/

Kapják: elosztó szerint.

Szigoruan titkos!

AZ EGYSÉGES GÉPI PRIORÁLÓ RENDSZER ADATÁTVITELI MUNKAFOLYAMATÁNAK
REJTJELES ÖSSZEKÖTTETÉS-KAPCSOLATTARTÁSI
VÁZLATA

